
DUURZAAMHEIDSSCAN: EEN NUTTIG HULPMIDDEL VOOR ONDERNEMERS

Koen Boone en Eric ten Pierick

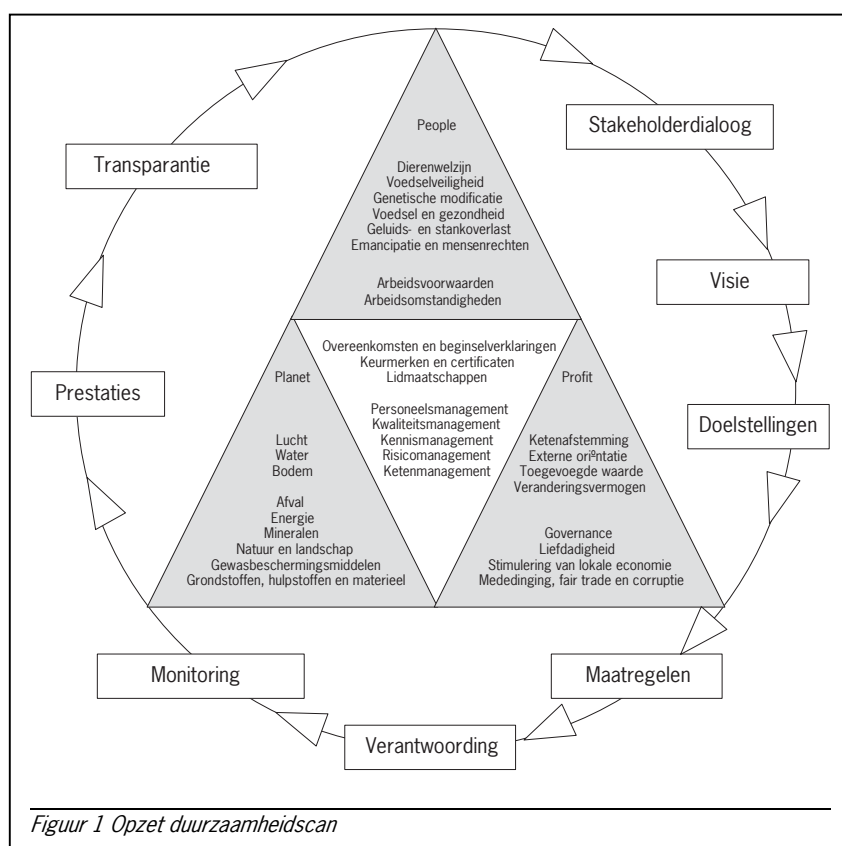
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) staat bij steeds meer ondernemers op de agenda. Helaas leert de praktijk ook dat menig ondernemer niet weet hoe er invulling aan kan worden gegeven. Om ondernemers daarbij te helpen heeft het LEI in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een instrument voor zelfanalyse ontwikkeld: de Duurzaamheidsscan.

Hoe werkt het?

De Duurzaamheidsscan is ontwikkeld voor ondernemers in alle schakels en sectoren van de totale agrosector. Ook adviseurs kunnen de scan gebruiken in hun contacten met ondernemers. De scan is met name geschikt voor de wat grotere bedrijven met minimaal 5 werknemers. De Duurzaamheidsscan biedt alle thema's en managementaspecten van MVO op een systematische manier aan. Door de scan in te vullen, krijgt de ondernemer een beeld van zijn huidige prestaties op het gebied van duurzaamheid. Op basis hiervan kunnen knelpunten worden geïdentificeerd en kan er een strategie voor verbetering worden geformuleerd en geïmplementeerd.

Opzet scan

De scan richt zich op 25 duurzaamheidsthema's ingedeeld naar de onderdelen People, Planet en Profit (hoekpunten van de driehoek in figuur 1). Op deze thema's worden de duurzaamheidsprestaties van het bedrijf gemeten. Het managen van deze thema's is uiteindelijk de kern van duurzaam ondernemen. Hierbij zijn alle onderdelen van de managementcyclus (de buitenste cirkel van figuur 1) van belang. De cyclus begint met het in kaart brengen van de wensen van de maatschappij (de stakeholderdialoog, rechtsboven in figuur 1). Deze dialoog en de eigen rol van het bedrijf in de maatschappij vormen de basis voor een duurzaamheidsvisie. Deze visie wordt achtereenvolgens vertaald naar het formuleren van doelstellingen, het nemen van maatregelen, het beleggen van de verantwoordelijkheid in de organisatie en het monitoren van de vorderingen. Al deze onderdelen bepalen gezamenlijk de duurzaamheidsprestaties van het bedrijf. Het is van groot belang dat de organisatie transparant is richting stakeholders over alle duurzaamheidsactiviteiten want dat is weer de basis voor de volgende stakeholderdialoog. Enkele algemene managementconcepten hebben hun toegevoegde waarde voor de duurzaamheidsprestaties van bedrijven al bewezen maar staan in principe los van het duurzaamheidsdenken. Ze zijn eigenlijk gewoon onderdeel van het goed managen van het bedrijf. Daarnaast zijn er ook nog managementinstrumenten waarvan bewezen is dat ze een belangrijke functie vervullen bij de implementatie van duurzaamheid in bedrijven. Vanwege het belang van deze twee groepen maatregelen, zijn ze afzonderlijk opgenomen (middelste driehoek van figuur 1).



Breed gebruik

Een eerste versie van de scan is in de praktijk getest bij vijf bedrijven. Deze bedrijven zijn afkomstig uit diverse sectoren en uit verschillende schakels in de productiekolom. Op basis van deze ervaringen is de scan verder aangescherpt. Doordat de scan met de complete agrosector een breed toepassingsgebied heeft en een relatief hoog abstractieniveau kent, kan ze ook een belangrijk vertrekpunt zijn voor andere MVO-activiteiten van bedrijven. De scan kan bijvoorbeeld gebruikt worden als checklist voor het meten van prestaties op duurzaamheidsgebied, het kiezen en invullen van relevante aspecten voor duurzaamheidslabels en keurmerken, het inzetten van verbetertrajecten voor (groepen van) bedrijven, duurzaamheidsverslaggeving of het opzetten van een stakeholderdialoog. Naast het gebruik door ondernemers wordt de scan inmiddels ook gebruikt in onderzoek en beleid en zijn er plannen voor gebruik in het onderwijs en regionaal beleid (provincies). Tot slot heeft (de theoretische onderbouwing van) de scan een functie in de theorievorming rond relevante aspecten van duurzaam ondernemen.

Meer informatie:

Rapport 4.05.07 *Duurzaamheidsscan agrosector: een instrument voor zelfanalyse door bedrijven* verschijnt Binnenkort.